

# Յուրիկ Սրապիոնի Ավետիսյան

☎ 37493004040

✉ yuriavetisyan@ysu.am

## Հայ բանասիրության ֆակուլտետ

Հայոց լեզվի ամբիոն

Ամբիոնի վարիչ (պրոֆեսոր)

## Գիտական աստիճան/կոչում

Հաստատություն	ՀՀ ԳԱԱ լեզվի ինստիտուտ
Տարեթիվ	2002
Աստիճան/կոչում	Գիտությունների դոկտոր
Մասնագիտություն	Բանասիրական գիտություններ
Գիտական թեմա	Արևմտահայ բանաստեղծության լեզուն

Հաստատություն	ՀԽՍՀ ԳԱԱ լեզվի ինստիտուտ
Տարեթիվ	1987
Աստիճան/կոչում	Գիտությունների թեկնածու
Մասնագիտություն	Բանասիրական գիտություններ
Գիտական թեմա	«Անահիտ» հանդեսը

## Լեզուների իմացություն

Հայերեն Ռուսերեն English

## Աշխատանքային փորձ

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ժամանակահատված	2013 մինչ օրս
Պաշտոն	Հայոց լեզվի ամբիոնի վարիչ

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ժամանակահատված	2009 - 2013
Պաշտոն	Սփյուռքագիտության ամբիոնի վարիչ

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ժամանակահատված	1988 - 2002
Պաշտոն	դասախոս

## Գիտական հետաքրքրություններ

- Խոսքի մշակույթ

- Ոճագիտություն
- Ժամանակակից հայոց լեզվի հնչյունաբանություն, բառագիտություն, քերականություն
- Հայոց լեզվի ուսուցման հարցեր, մեթոդիկա

## Պետական մրցանակներ և պատվավոր կոչումներ

2019 ԵՊՀ հուշամեդալ

2014 ՀՀ Նախագահի շնորհակալագիր

2014 ԵՊՀ ոսկե մեդալ

2013 ՀՀ սփյուռքի Նախարարության «Մայրենիի դեսպան» մեդալ

2008 «Թեքեյան» մշակութային միության «Հայկաշեն Ուզունյան» ամենամյա մրցանակ-պատվոգիր

## Այլ տեղեկություններ

Գիտական աստիճաններ շնորհող 019 մասնագիտական խորհրդի անդամ, Երևանի համալսարանի հրատարակչության խորհրդի անդամ, «Բանբեր Երևանի համալսարանի» ամսագրի խմբագրական խորհրդի անդամ, ԵՊՀ գիտական խորհրդի անդամ

## Հրատարակումներ

Հոդված

**Լեզվական կաղապար. հաղորդող և ներգործող լեզվատարրերի համատեղ գործածությունը ԶՀՄ լեզվում**

Յուրի Ավետիսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2025 48-62

Հոդված

**Քնահատողականությունը ժամանակակից զանգվածային հաղորդակցության միջոցներում**

Յուրի Ս. Ավետիսյան

ՎԷՄ համահայկական հանդես 2025 177-221

Հոդված

**ԶԵՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐ (Նմանաձայնությունը ձայնարկության տեսակ, Ժխտումը որպես քերականական-ձևաբանական կարգ)**

Յուրի Ավետիսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2024 79-88

Հոդված

**Կրկնասեռության իմաստային-քերականական հիմունքները**

Յուրի Ավետիսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2024 37-49

Հոդված

**Ձևաբանության հարցեր (զրոն որպես թվական, մերոնք և ձերոնք բառերը որպես դերանուն)**

Յուրի Ս. Ավետիսյան

ՎԷՄ համահայկական հանդես 2024 142-151

Հոդված

**Բայական -վ- մասնիկի ձևաբանական զարգացումը հայերենում**

Յուրի Ավետիսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2024 79-87

---

Մենագրություն

**Արդի արևելահայերենի ուսումնական քերականական բառարան**

Ավետիսյան Յուրի, Սարգսյան Արտաշես, Մելքոնյան Լուիզա, Ծատուրյան Լիլիթ

2024 392

---

Հոդված

**Գոյականի առկայացման քերականական կարգը ժամանակակից հայերենում. որոշեալութեան եւ անորոշութեան ենթակարգեր**

Եուրի Ավետիսյան

Հայկազեան հայագիտական հանդես 2024 201-220

---

Հոդված

**Հոլովական զուգաձևությունների տարբերակման սկզբունքները և տեսակները արդի գրական արևելահայերենի անվանական համակարգում**

Յուրի Ավետիսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2023 60-74

---

Հոդված

**Քերականական բառարան. ձևավորման և կառուցվածքի հարցեր**

Յուրի Ավետիսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2022 3-14

---

Դասագիրք

**Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (դասագիրք բուհերի բնագիտամաթեմատիկական ֆակուլտետների համար)**

Գ.Մ.Ներսեսյան, Յուրի Ավետիսյան, Շ.Ս.Գևորգյան, Ս.Վ.Գաբրիելյան

2022 332

---

Հոդված

**Արևելահայերեն-արեւմտահայերեն մերձեցումի հարցեր**

Եուրի Ավետիսյան

Հայկազեան հայագիտական հանդես 2022 3-7

---

Հոդված

**ՓՈԽԱՌՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՈՐՊԵՍ ՀԱՅՈՑ ԼԵՉԻ ԲԱՌԱՅԻՆ ԿԱԶՄԻ ՀԱՐՍԱԳՅԱՆ ՄԻՋՈՑ**

Յուրի Ս. Ավետիսյան

ՎԷՄ համահայկական հանդես 2021 184-203

---

Հոդված

**ԱՐԴԻ ԱՐԵՎԵԼԱՀԱՅԵՐԵՆԻ ԶԵՎԱԲԱՆԱԿԱՆ-ԳՈՅԱԿԱՆԱԿԱՆ ՆՈՐՄԸ ԵՎ ԶԵՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՈՒՀԱԿԱՆ ԶԵՆԱԴՐՎՆԵՐԸ**

Յուրի Ավետիսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2021 53-62

---

Հոդված

**ԴԵՐԱՆՎԱՆ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԳՐԱԿԱՆ ԱՐԵՎԵԼԱՀԱՅԵՐԵՆՈՒՄ** Գոյական դերանուններ  
Յուրի Ս. Ավետիսյան, Գայանե Լ. Հակոբյան

ՎԷՄ համահայկական հանդես 2021 98-111

---

*Հոդված*

**ԱՐԴԻ ԳՐԱԿԱՆ ԱՐԵՎԵԼԱՀԱՅԵՐԵՆԻ ՁԵՎԱԲԱՆԱԿԱՆ-ԲԱՅԱԿԱՆ ՆՈՐՄԸ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂ ԲՈՒՀԱԿԱՆ  
ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐԸ**

Յուրի Ավետիսյան, Սուսաննա Դավթյան

Armenological Issues (Հայագիտության հարցեր) 2021 163-171

---

*Հոդված*

**Տեղաշարժեր արդի գրական արևելահայերենի ժխտական խոնարհման մի քանի  
կազմություններում**

Յուրի Ավետիսյան

Armenological Issues (Հայագիտության հարցեր) 2021 195-206

---

*Մենագրություն*

**Հայագիտության զուգահեռականներում**

Յուրի Ավետիսյան

2021 340

---

*Հոդված*

**ԲԱՌԱՊԱՇԱՐԻ ՇԵՐՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ԴԱՍԱԿԱՐԳՄԱՆ ԽՆԴԻՐԸ. ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԲԱՌԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿԱԶՄ  
ՅՈՒՐԻ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ**

Armenological Issues (Հայագիտության հարցեր) 2020 181-198

---

*Հոդված*

**ՀԱՅՈՑ ԼԵԶԻԲ ԲԱՌԱՅԻՆ ԿԱԶՄԻ ՀԱՐՍԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ. ՕՏԱՐ ԲԱՌԵՐ ԵՎ ՀԱՅԵՐԵՆ  
ՀԱՍԱՐԺԵՂԵՐ**

ՅՈՒՐԻ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

Բանբեր երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2020 71-82

---

*Հոդված*

**ՄԻՋԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆ-ԱՐԵՎՍՏԱՀԱՅԵՐԵՆ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐԸ ՍԱՀՄԱՆԱԿԱՆ ԵՂԱՆԱԿԻ ՀԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ.  
ԱՆԿԱՏԱՐ ՆԵՐԿԱ ԵՎ ԱՆԿԱՏԱՐ ԱՆՑԱԼ**

ՅՈՒՐԱ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

Armenological Issues (Հայագիտության հարցեր) 2020 186-204

---

*Մենագրություն*

**Արդի հայերենի բառապաշարը. զարգացման միտումներ, հիմնախնդիրներ**

Յուր. Ավետիսյան, Լ. Թեյյան, Լ. Սարգսյան

2020 174

---

*Հոդված*

**ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ԼԵԶՈՒՆ. ՇԱՐԱՀՅՈՒՍԱԿԱՆ ՈՐՈՇ ԱՌԱՆՁԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

Յուրի Ավետիսյան, Արսեն Մկրտչյան, Լիանա Սարգսյան

Պետություն և իրավունք 2019 103-111

---

*Հոդված*

**ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ԼԵԶՈՒՆ. ՇԱՐԱՀՅՈՒՍԱԿԱՆ ՀՈՍԱՆԻՇ ԿԱՌՈՒՅՑՆԵՐԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆ**

ՅՈՒՐԻ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ, ԼԻԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ, ԱՐՄԵՆ ՄԿՐՏՉՅԱՆ  
Armenological Issues (Հայագիտության հարցեր) 2019 176-190

---

Հոդված

**ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ԼԵՉՈՒՆ. ԲԱՈՐԸՏՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԲԱՌԱԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅՈՒՆ**  
ՅՈՒՐԻ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ, ԱՐՄԵՆ ՄԿՐՏՉՅԱՆ, ԼԻԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Բանբեր երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2019 59-75

---

Հոդված

**Ժամանակակից գրական արևելահայերենի ձևաբանական նորմը և Մ. Ասատրյանի  
«Ժամանակակից հայոց լեզու. ձևաբանություն» ձեռնարկը**

Յուրի Ավետիսյան

Armenological Issues (Հայագիտության հարցեր) 2019 194-209

---

Հոդված

**ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԳՐԱԿԱՆ ԱՐԵՎԵԼԱՀԱՅԵՐԵՆԻ ԱՆԿԱՆՈՆ ԲԱՅԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՎ  
ՈՒՍՈՒՑՈՒՄԸ**

ԵՈՒՐԻ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

Հայկազեան հայագիտական հանդես 2019 493-508

---

Մենագրություն

**Արդի հայերենի կետադրության հիմնախնդիրներ**

Յուրի Սրապիոնի Ավետիսյան

2019 178

---

Մենագրություն

**Իրավաբանական գրագրության լեզուն**

Յու. Ավետիսյան, Ա. Մկրտչյան, Լ. Սարգսյան

2019 202

---

Հոդված

**Ժամանակակից հայերենի կետադրության հիմունքները**

Յուրի Ավետիսյան

Armenological Issues (Հայագիտության հարցեր) 2018 188-200

---

Հոդված

**ԿԵՏԱԴՐԱԿԱՆ ՉՈՒԳԱՁԵՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԱՐԵՎԵԼԱՀԱՅԵՐԵՆՈՒՄ**

ՅՈՒՐԻ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

Armenological Issues (Հայագիտության հարցեր) 2018 197-207

---

Հոդված

**Տեղաշարժեր ժամանակակից արևելահայերենի հնչյունափոխված և անհնչյունափոխ  
բաղադրական հիմքերում**

Յուրի Ս. Ավետիսյան

ՎԵՄ համահայկական հանդես 2017 125-147

<http://vemjournal.org/>

---

Հոդված

**Դիտարկումներ հայերենի բարձրագույն խորհրդի որոշումների վերաբերյալ (բառային կազմ և  
քերականություն)**

Յուրի Ավետիսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2017 23-31

<http://ysu.am/science/hy/1514278938>

---

*Մենագրություն*

**Ուղեցույց հայոց լեզվի. Հնչունաբանություն, բառագիտություն, քերականություն**

Յուրի Ավետիսյան, Լենիդ Թեյյան, Լիանա Սարգսյան, Լևոն Ավետիսյան

2017 222

---

*Հոդված*

**Գրական հայերենի զարգացման երկու շրջափուլերը՝ գրաբար և աշխարհաբար**

Յուրի Ավետիսյան

Armenological Issues (Հայագիտության հարցեր) 2016 179-203

<http://www.armin.am/am/Journal>

---

*Հոդված*

**Դիտարկումներ հայերենի բարձրագույն խորհրդի որոշումների վերաբերյալ (ուղղախոսություն և ուղղագրություն)**

Յուրի Ավետիսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2016 25-36

<http://ysu.am/science/hy/banber>

---

*Մենագրություն*

**Գրական հայերենի զարգացման երկու շրջափուլերը՝ գրաբար և աշխարհաբար**

Յուրի Ավետիսյան

2016 122

---

*Ուսումնական ձեռնարկ*

**Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ: Գործնական աշխատանքների ձեռնարկ հումանիտար**

**Ֆակուլտետների ուսանողների համար**

Յու. Ավետիսյան, Լ. Ավետիսյան, Լ. Սարգսյան, Ռ. Սաղաթեյյան

2016 224

---

*Դասագիրք*

**Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ**

Յու. Ա. Ավետիսյան, Ա. Լ. Սարգսյան, Ն. Վ. Ներսիսյան, Լ. Գ. Թեյյան, Ա. Ա. Տեր-Մինասյան,

Շ. Ս. Գևորգյան, Լ. Ս. Սարգսյան, Ա. Չ. Ադիլխանյան

2016 512

---

*Հոդված*

**Խոսքի արտահայտչականություն. մեղմասություն և փոխարկում**

Յուրի Ավետիսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Հայագիտություն: 2015 67-76

<http://ysu.am/science/hy/1461057407>

---

*Դասագիրք*

**Հայոց լեզու**

Հովհաննես Չաքարյան, Յուրի Ավետիսյան

2015 144

---

Գիտաժողովի նյութ

**Միջին հայերենը որպես արևմտահայ աշխարհաբարի ձևավորման ենթաշրջան**

Ավետիսյան Յուրի

---

Գիտաժողովի նյութ

**Կանոնարկումը որպես լեզվաքաղաքականություն. արևելահայերեն-արևմտահայերեն  
առնչություններ**

Յուրի Ավետիսյան

---

Գիտաժողովի նյութ

**Ժամանակակից հայերենի ենթաշրջանը Գ. Ջահուկյանի շրջանաբաժանման <<սխեմայում>>**

Յուրի Ավետիսյան

---

Գիտաժողովի նյութ

**ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ԲԱՌԱՐԱՆՆԵՐ. ՀԱՅՈՑ ԼԵԶԿԻ Բ Ա Ռ Գ Ի Ր Զ ԱՌՑԱՆՑ ԲԱՌԱՐԱՆԸ**

Յուրի Ավետիսյան

---